

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва
Кафедра дошкільної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Сучасні технології викладання «Соціальної та здоров'язберезувальної
освітньої галузі»**

Освітня програма «Дошкільна та початкова освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

Черкаси 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Результати навчання (компетентності).
5. Організація навчання курсу.
6. Система оцінювання курсу.
7. Політика курсу.
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні технології викладання «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»
Викладач(-і)	Нікітська Юлія Мирославівна
Контактний телефон викладача	0634532876
E-mail викладача	nikitska.y@outlook.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, контрольна робота, залік
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://doshkilly.at.ua/
Консультації	Консультації проводяться щосередини з 10.00 до 11.00 в ауд. 259. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням Viber (+380634532876)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Сучасні технології викладання «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» спрямована на оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними вміннями й навичками щодо мети, завдань та цілей Державного стандарту початкової освіти в царині соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою вивчення курсу є ознайомлення студентів з метою, завданнями, цілями Державного стандарту початкової освіти щодо соціальної та здоров'язбережувальної галузі та формування в них вмінь і навичок, що сприятимуть досягненню учнями очікуваних результатів навчання, визначених означеною галуззю.</i></p> <p><i>Цілі курсу передбачають формування комплексу вмінь і навичок щодо застосування здоров'язбережувальних практик в освітньому процесі початкової школи відповідно до вимог концепції «Нова українська школа»; формування вміння обирати основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи освітнього процесу відповідно до загальних цілей соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі; формування вмінь моделювати систему діяльності учнів, що сприятиме формуванню в них соціальної здоров'язбережувальної компетентності; формування вмінь створювати сприятливе безпечне та здорове середовище початкової школи.</i></p>	

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-4. Здатність генерувати нові ідеї.

КЗ-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

КС-8. Здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.

КС-15. Здатність до професійного самовдосконалення.

КС-17. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; підбирати та проводити вправи дихальної гімнастики та релаксації, ігри, ігрові ситуації, бесіди, вправи, що сприяють підвищенню емоційного та психічного стану дитини; розвитку самосвідомості.

Програмні результати навчання:

1. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби дошкільної та початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного та молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.

2. Володіти знаннями про організацію наукової, методичної та навчальної діяльності викладача вищої школи, вихователя закладу дошкільної освіти та вчителя початкової школи; уміннями організовувати самостійну та науково-пошукову роботу студентів, навчально-пізнавальну та виховну діяльність дітей дошкільного та молодшого шкільного віку та студентів закладів вищої освіти.

3. Знати про сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, методик педагогічних дисциплін; сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані навчальні курси, предмети; методики підготовки та проведення навчального процесу у вищій школі та в ЗДО; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в навчальний процес.

4. Знати зміст нормативних документів щодо визначення порядку здійснення інноваційної освітньої діяльності, створення експериментальних навчальних закладів та майданчиків. Називати ознаки передового педагогічного досвіду, етапи і процедуру його вивчення, узагальнення і поширення.

5. Уміти визначити напрямок своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему у професійній діяльності.

6. Володіти вміннями стратегічного і оперативного планування. Розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний, план окремого заходу.

7. Координувати організацію освітнього процесу в закладах освіти (ЗДО, ЗНЗ, ЗВО), створювати умови для розвитку, навчання і виховання дітей.

8. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.

9. Вміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із загальноосвітніми навчальними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			14		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			16		
самостійна робота			60		
Загальна кількість годин					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / Вибірковий	
другий	Дошкільна освіта	1		Цикл професійної підготовки / Дисципліни за вибором студента	
<i>Тема, план</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Література</i>	<i>Завдання, год</i>	<i>Вага оцінки</i>	<i>Термін виконання</i>
Змістовий модуль 1					
Загальні цілі, мета та зміст «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»					
Тема 1. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я Поняття здоров'я. Складові здоров'я. Здоров'я як соціальний феномен. Біологічні, соціальні та психологічні аспекти здоров'я. Критерії здоров'я. Показники здоров'я. Рівні здоров'я: суспільний, груповий, індивідуальний. Система «людина-здоров'я-середовище».	Лекція (1), практичне заняття (1)	Основна: 1,4,5 Додаткова: 4,5,6,7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 2. Поняття про соціальне здоров'я особистості</p> <p>Становлення самостійності учнів, їх соціальної залученості та активності через формування здорового способу життя, розвиток підприємливості, здатності до співпраці, впевненості в собі та доброчесності для безпеки, добробуту та сталого розвитку як мета «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».</p> <p>Завдання галузі.</p> <p>Обов'язкові результати навчання, визначені освітньою галуззю відповідно до циклів навчання 1-2 та 3-4.</p> <p>«Безпека», «Здоров'я», «Добробут» як змістові лінії освітньої галузі.</p>	<p>Лекція (2,3), практичне заняття (2,3)</p>	<p>Основна: 2,3,6 Додаткова: 1,2,3</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. Загальна характеристика «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» Державного стандарту початкової освіти</p> <p>Мета та загальні цілі «Соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».</p> <p>Уміння та досвід, якими мають оволодіти молодші школярі відповідно до вимог галузі.</p>	<p>Лекція (4), практичне заняття (4)</p>	<p>Основна: 1,4,6 Додаткова: 1,5,7</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,2</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Змістовий модуль 2 Технології викладання змістової лінії «Безпека» соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі</p>					

<p>Тема 4. Формування соціальної складової здоров'я молодших школярів Мета та завдання соціально-педагогічної діяльності вчителя початкової школи. Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів.</p>	<p>Лекція (5), практичне заняття (5)</p>	<p>Основна: 1,3,5 Додаткова: 1-4, 6</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. Формування у молодших школярів життєвих компетентностей фізичного, психічного та соціального здоров'я як пріоритетне завдання НУШ Особливості формування в молодших школярів життєвих компетентностей фізичного здоров'я. Особливості формування в молодших школярів життєвих компетентностей психічного здоров'я.</p>	<p>Лекція (6), практичне заняття (6)</p>	<p>Основна: 1,3,7 Додаткова: 2,3,4</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 6. Моделювання уроку за темою Змоделювати уроки на теми: «Вплив оточення на вибір безпечної поведінки»; «Безпека в побуті»; «Імовірні небезпечні ситуації в школі» «Дії дитини в умовах опосередкованої небезпеки»; «Безпека на дорозі»; «Безпека в довкіллі»; «Безпека вдома»</p>	<p>Лекція (7), практичне заняття (7,8)</p>	<p>Основна: 1,4,6 Додаткова: 1,5,7</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,4</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>На практичних заняттях (сумарно) студент може максимально набрати 100 балів, включаючи результати самостійної роботи.</p>				
<p>Вимоги до письмової (контрольної чи екзаменаційної) роботи</p>	<p>Контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі шляхи розв'язання поставлених завдань.</p>				
<p>Практичні заняття</p>	<p>Максимальна оцінка – 100 балів</p>				
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання 60 % завдань</p>				

7. Політика курсу

1. Інформація щодо результатів виконання індивідуальних і групових завдань, презентації результатів самостійної роботи, загальної оцінки змістового модуля надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи загалом. Неприпустимими є плагіат та списування під час виконання письмових робіт.
2. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається студентові після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати самостійної роботи студентів перевіряються на 3 та 7 тижнях навчання. Сумативна оцінка за кожним змістовим модулем в цілому надається студентам на 5 та 9 тижнях навчання. Результати виконання студентом індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять.
3. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та заліку є обов'язковою. Лекційні курси, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційної освіти (за поданим вище посиланням). Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, які були предметом оцінювання.
4. Якщо студент не отримав сумативну оцінку за результатами виконання практичних завдань (на практичних заняттях), а також не виконав завдань для самостійної роботи, то він не допускається до здачі заліку.
5. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: nikitska.y@outlook.com
Викладач: викладач Нікітська Ю.М.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бобро А.А. Сутність поняття «соціальне здоров'я» у науковій літературі / А.А. Бобро // Вісник Чернігівського національного пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. 2014. Вип. 122. С. 19-23.
2. Ващенко О.М. Школа соціального здоров'я: метод. порадник / О.М. Ващенко // Початкова освіта. 2009. № 16. С. 2-12.
3. Державний стандарт початкової освіти. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
4. Євтух М.Б. Проблема соціального здоров'я в Україні / М.Б. Євтух // Вісник Чернігівського пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. 2015. Вип. 124. С. 74-77.
5. Лук'янова О.М. Медикосоціальні аспекти збереження здоров'я дітей, забезпечення їхнього гармонійного фізичного та інтелектуального розвитку / О.М. Лук'янова // Журн. АМН України. 2001. № 3. С. 408-415.
6. Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь. Типова освітня програма початкової освіти. Цикл 1 (1-4 класи) Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/nush/04/06/tipovaosvitnyaprograma.doc>

Додаткова:

1. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю: метод. посібник / О. Ващенко, С. Свириденко. Київ: Шкільний світ, 2008. 112 с.
2. Гончаренко М.С. Валеологічні аспекти формування здоров'я у сучасному освітньому процесі / М.С. Гончаренко, В.Є. Новикова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2006. № 12. С. 39-43.
3. Кови С. Скорость доверия. То, что меняет всё / С. Кови, Р.Р. Меррил. Москва: Альпина Паблишер, 2019. 426 с.
4. Неділько В.П. Шляхи підвищення рівня здоров'я дітей шкільного віку / В.П. Неділько, Т.М. Камінська // Современная педиатрия. 2010. № 3. С. 81-84.
5. Оржеховська В.М. Здоров'язбережувальне навчання та виховання: проблеми, пошук / В.М. Оржеховська // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2011. № 4. С. 29-31.
6. Пахолок О.О. Феномен здоров'я в соціокультурному вимірі: автореферат ... канд. соціологічних наук, спец.: 12.00.01 – теорія та історія соціології / О.О. Пахолок: НАН України, Ін-т соціології. Київ, 2014. 16 с.
7. Федько О.А. Багатоаспектність поняття «здоров'я» у сучасній науковій думці / О.А. Федько // Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua>

**Старший викладач кафедри дошкільної освіти,
кандидат педагогічних наук**

Ю. М. Нікітська